

Informacje Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej

2/1996 luty

Na posiedzeniu Senatu Politechniki Warszawskiej, które odbyło się w dniu 20 grudnia 1995 r., została podjęta uchwała nr 132/XLII/95 następującej treści:

Działając na podstawie § 121 Statutu PW, w związku z uchwałą nr 97/XLII/95 Senatu PW z dnia 26 kwietnia 1995 r., Senat Politechniki Warszawskiej wyraża zgodę na wydatkowanie przez Rektora niezbędnych środków finansowych związanych z tytułem inwestycyjnym - rozbudowa Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej.

W dniu 19 stycznia br. Dyrektor Administracyjny Politechniki Warszawskiej mgr inż. Marek Lepa zapoznał się z prowadzonymi w Bibliotece Głównej pracami związanymi z rozpoczęciem budowy łącznika nad Kwesturą dla Biblioteki Głównej. Do chwili obecnej zostały opróżnione wszystkie pomieszczenia biblioteczne pod Kwesturą oraz dokonano wymiany części regałów na kompaktowe lub nowe wyższe. Ponadto są w dalszym ciągu prowadzone prace związane z przemieszczeniem księgozbioru, co pozwoli, przy zastosowaniu nowych regałów, na zlikwidowanie stosów książek w Wypożyczalni Studenckiej, poprawę warunków pracy personelu Wypożyczalni, poprawę dostępu do zbiorów i zapewni miejsce na przyrost księgozbioru dydaktycznego na najbliższe dwa lata.

W dniu 19 stycznia br. Dyrekcja Biblioteki Głównej odwiedziła biblioteki domów studenckich "Akademik" i "Żaczek". W czasie spotkania rozważono możliwość reorganizacji bibliotek i dokonania niezbędnych prac remontowych, zwłaszcza w Bibliotece DS "Akademik".

W dniu 23 stycznia br. odbyło się spotkanie z przedstawicielką firmy Swets & Zeitlinger Panią Katarzyną Sas-Tatomir. W wyniku spotkania ustalono kontynuowanie współpracy, w tym zorganizowanie ogólnopolskiego spotkania połączonego z prezentacją

baz na CD-ROM w czasie Międzynarodowych Targów Książki w Warszawie. Rozważono także możliwość zawarcia trzyletniej umowy, pod warunkiem uzyskania dla Biblioteki Głównej możliwości prenumeraty czasopism bez narzutów.

W dniach 22 i 23 stycznia br. odbyły się kolejne spotkania konsultacyjne z prof. Konradem Kucza-Kuczyńskim poświęcone projektowi nadbudowy łącznika i rozbudowy Biblioteki Głównej.

W dniu 23 stycznia br. odbyło się spotkanie z kierowniczką biblioteki Instytutu Goethego w Warszawie Panią Eleonorą Ellwanger-Shulze, która interesowała się stanem i działalnością Biblioteki Głównej PW. Pani Eleonora Ellwanger-Shulze jest zarazem przedstawicielką Programu Darów Książkowych Federalnego Ministerstwa Oświaty i Nauki Republiki Federalnej Niemiec, dzięki któremu w 1994 r. Biblioteka Główna otrzymała 70 tys. DEM na zakup książek niemieckich wydawców. Część uzyskanych dzięki temu książek włączono do zbiorów Biblioteki Głównej, natomiast pozostałe przekazano do bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego Politechniki Warszawskiej.

W dniu 25 stycznia br. w Głównej Bibliotece Lekarskiej odbyło się kolejne spotkanie Sekcji Bibliotek Naukowych, w którym wzięła udział mgr Anna Wojciechowska.

Spotkanie poświęcone było w zasadzie następującym sprawom:

1. Przygotowanie materiałów do planowanej konferencji na temat pragmatyki zawodowej bibliotekarzy, a w szczególności:

- omówieniu projektu ankiety w powyższej sprawie,
- wstępnym ustaleniom organizacyjnym.

2. Dyskusji nad przedstawioną przez panią M. Śliwińską (BG UMK, Toruń) propozycją powołania zespołu koordynującego zadania związane z komputeryzacją bibliotek: sprawy formatu USMARC, hasła wzorcowe, szkolenie, wykonywanie ekspertyz dotyczących wyboru systemów zautomatyzowanych. Z działalności zespołu korzystałyby inne biblioteki, które zechciałyby współpracować na przykład przy tworzeniu haseł wzorcowych.

Do tradycji należy zwiedzanie biblioteki, która jest gospodarzem spotkania. Część GBL, w której odbywało się spotkanie, znajduje się przy ul. Jazdów 6

w zabytkowym pawilonie dawnego Szpitala Ujazdowskiego w sąsiedztwie Zamku Ujazdowskiego. Kapitałny remont i adaptacja budynku zakończyły się w 1995 r. Znalazły tam pomieszczenia Dział Zbiorów Specjalnych i Muzealnych, sala konferencyjna i wystawowa oraz magazyny na zbiory wydawnictw do roku 1971. Ważnym elementem zbiorów specjalnych GBL są gromadzone i dokumentowane nie tylko piśmiennicze źródła do dziejów medycyny, ale też różnorodne eksponaty, w większości pochodzące z darów instytucji, fundacji, stowarzyszeń i osób prywatnych. Ważniejsze z nich to zbiór pastelowych portretów lekarzy ze słynnej pracowni Witkacego, akwarele H. Becka, rzeźby i rysunki A. Grucy, liczne medale i plakietki, w tym kolekcja portretów lekarzy rzeźbionych przez E. Gorola, tworząca swoisty panteon światowej medycyny, zdobiąca wnętrza Pawilonu Ujazdowskiego, a obok dzieł sztuki - okulary, aparaty do masażu, mierzenia ciśnienia, naczynia apteczne oraz meble po słynnych lekarzach.

W dniach 25 - 26 stycznia br. gościli w Bibliotece Głównej Politechniki Gdańskiej zastępca dyrektora BG dr inż. Grzegorz Płoszajski, kierownik Ośrodka Informatyzacji BG mgr Grażyna Kiwała i mgr Elżbieta Mroczek z Ośrodka Informatyzacji. Wizyta miała na celu zapoznanie się z pracami prowadzonymi w Bibliotece Głównej Politechniki Gdańskiej nad rozwojem systemu APIS-ZB, ustaleniem dalszej współpracy oraz wspólnych przedsięwzięć. Wynikiem wizyty jest decyzja o zakupie modułu APIS-a - KANAB, który umożliwi katalogowanie książek w formacie US MARC. Należy oczekiwać, iż będzie to znaczący krok w kierunku wymiany informacji między bibliotekami i rozszerzenia prac prowadzonych w naszej Bibliotece Głównej w zakresie komputeryzacji działalności bibliotecznej.

W dniu 26 stycznia br. na czwartym posiedzeniu Zespołu do Spraw Polityki Gromadzenia Zbiorów dokonano redakcji "Zakresu obowiązków Oddziału Gromadzenia Książek i Zbiorów Specjalnych" Biblioteki Głównej PW. Rozpoczęto również prace redakcyjne dokumentu "Sposoby realizacji zakresu obowiązków Oddziału Gromadzenia Książek i Zbiorów Specjalnych". Uznano za konieczne szersze przedyskutowanie i skonsultowanie spraw dotyczących współpracy bibliotek systemu biblioteczno-informacyjnego Uczelni.

W dniu 31 stycznia br. przebywali w Bibliotece Głównej Politechniki Krakowskiej na spotkaniu poświęconym rozliczeniu pierwszego roku działalności Projektu TEMPUS Jep+ następujący przedstawiciele Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej: mgr Elżbieta Dudzińska, dr inż. Grzegorz Płoszajski i mgr Grażyna Kiwała. Biblioteka Główna została poinformowana, że rozliczenie pierwszego roku

działalności ww. Programu zostało przyjęte przez odpowiednie służby Biura TEMPUS w Turynie.

Na spotkaniu przyjęte zostały również kierunki i zasady pracy w ramach JEP+ oraz współpracy bibliotek uczestniczących w tym projekcie na rok 1996.

Z ogromnym zainteresowaniem zebranych spotkał się m.in. projekt naszej Biblioteki udostępnienia bazy SYMPO w WWW.

W dniu 6 lutego br. Dyrekcja Biblioteki Głównej PW w imieniu dyrektorów bibliotek wszystkich wyższych uczelni technicznych skierowała do Komitetu Badań Naukowych oraz do Departamentu Nauki, Studiów i Analiz Ministerstwa Edukacji Narodowej protest przeciwko zamierzonemu wprowadzeniu przez NASK nowego cennika za użytkowanie INTERNET-u. Z inicjatywą w tej sprawie wystąpili w dniu 31 stycznia br. w Krakowie dyrektorzy bibliotek uczestniczących w realizacji programu JEP+. Poniżej zamieszczany pełny tekst wystąpienia.

W imieniu dyrektorów bibliotek wyższych uczelni technicznych, uczestniczących w spotkaniu w Krakowie w dniu 31 stycznia 1996 r. wyrażamy protest w związku z zapowiedzią wprowadzenia przez NASK nowego cennika za korzystanie z sieci Internet, którego poziom opłat oraz zasady ich obliczania uderzają w nasze uczelnie. Domagamy się podjęcia przez Komitet działań mających na celu wprowadzenie takiego cennika, który odpowiadałby możliwościom finansowym uczelni i nie był oparty na zasadach naruszających poczucie sprawiedliwości.

Biblioteki uczelniane w coraz większym stopniu korzystają z sieci Internet oraz prowadzą prace mające na celu dalsze zwiększenie wymiany informacji za jej pośrednictwem. Internet umożliwia oferowanie środowisku naukowemu usług w zakresie wyszukiwania informacji bibliotecznej, które bez korzystania z sieci byłyby niedostępne. Sieć ułatwia i przyspiesza wypożyczanie prac w systemie międzybibliotecznym. Umożliwia tworzenie jednolitych bibliotecznych systemów informacyjnych w obrębie większych uczelni. Duże znaczenie ma też jakość opracowań bibliotecznych, która dzięki łączności sieciowej może się podnieść, jak również może się zwiększyć jej wydajność dzięki korzystaniu z dorobku innych bibliotek, krajowych i zagranicznych. O znaczeniu tej sprawy świadczyć może m.in. to, że instytucje europejskie opłacają prace nad wymianą informacji bibliotecznej w Polsce między bibliotekami uczelni technicznych (np. Tempus JEP+).

Współpracujemy w programach służących opracowaniu standardów wymiany informacji między bibliotekami, i ogólnie - zwiększeniu tej wymiany m.in. w celu większego uczestniczenia w wymianie ogólnoswiatowej i korzystania z dorobku bibliotek o dużym doświadczeniu. Wkładany przez nas wysiłek w prowadzenie prac powinien

zaowocować korzystaniem z tej wymiany, z czym wiązać się będzie znaczne zwiększenie ruchu w sieci Internet. Zwiększenie przepływu informacji przy jednoczesnym podwyższeniu cen spowoduje znaczne obciążenie finansowe dla uczelni. Zwracamy uwagę, że nowy cennik, o znacznie wyższym poziomie opłat, grozi zniweczeniem prowadzonych przez nas prac nad wymianą informacji bibliotecznej, ponieważ może ona okazać się bardzo kosztowna.

Zdajemy sobie sprawę, że poziom cen narzucanych nam przez NASK wynika głównie z opłat wymaganych przez Telekomunikację Polską, ale Państwo nasze ma przecież wpływ na te opłaty. Rozumiemy, że Telekomunikacja Polska obciąża użytkowników kosztami inwestycji, ale w przypadku uczelni sprowadza się to do finansowania tych inwestycji przez Państwo poprzez budżety uczelni. Czy zatem Państwo będzie dotować koszty korzystania z Internetu za pośrednictwem NASK, czy też - nic nie robiąc w tej sprawie - będzie jedną ręką odbierać uczelniom to, co drugą im daje bądź obiecuje? Uważamy, że jest to sprawa ważna dla wiarygodności władz państwowych wobec środowiska naukowego.

Cennik NASK - pomijając kwestię poziomu cen - oparty jest na zasadzie prowadzącej do niesprawiedliwego obciążania kosztami. Przy wymianie informacji między bibliotekami grozi to tym, że niektóre biblioteki będą obciążane kosztami nieproporcjonalnie dużymi do ich udziału w ruchu sieci. Domagamy się wywarcia przez Komitet wpływu na NASK, żeby ta zasada została zastąpiona bardziej sprawiedliwą.

Jesteśmy poważnie zaniepokojeni i oczekujemy szybkiego podjęcia działań przez Komitet i wprowadzenia rozwiązań umożliwiających uczelniom spełnianie ich zadań.

W dniu 12 lutego br. dyrektor Biblioteki Głównej mgr Elżbieta Dudzińska i kierownik Oddziału Magazynów i Udostępniania Zbiorów BG mgr Jan Zaleski zwiedzili Bibliotekę Główną Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Celem wyjazdu było zapoznanie się z nowoczesnymi rozwiązaniami zastosowanymi w nowych pomieszczeniach tej biblioteki.

W związku z przypadającymi w roku bieżącym wyborami nowych władz Uczelni w dniu 16 lutego br. odbyło się zebranie pracowników Biblioteki Głównej, Studium Języków Obcych, Ośrodka Języka Angielskiego, Studium WF i Sportu, Ośrodka Nauk Społecznych, Kolegium Nauk Ekonomicznych i Społecznych w Płocku i Szkoły Businessu, poświęcone wyborowi trzech przedstawicieli do Kolegium Pośredniego Pracowników Administracyjnych i Technicznych.

Zebrani w głosowaniu tajnym na swoich przedstawicieli do Kolegium

Pośredniego wybrali następujące osoby: mgr inż. Irenę Ceglecką z Ośrodka Nauk Społecznych oraz mgr inż. Irenę Fronczak i mgr Annę Tonakiewicz z Biblioteki Głównej.

W dniach 16 i 20 lutego br. odbyły się narady Dyrekcji z kadrami kierowniczą Biblioteki Głównej poświęcone aktualizacji przyjętego w 1995 r. przez Radę Biblioteczną "Planu informatyzacji Biblioteki Głównej Politechniki Warszawskiej na lata 1995-1999".

Plan obejmuje zadania związane z następującymi głównymi kierunkami działania w tym zakresie:

- udostępnianie informacji oraz korzystanie z baz danych Biblioteki Głównej przez Internet,
- poszerzanie zakresu usług Biblioteki Głównej dla pracowników i studentów Politechniki Warszawskiej,
- tworzenie jednolitego systemu informacyjnego dla wszystkich bibliotek wchodzących w skład systemu biblioteczno-informacyjnego Politechniki Warszawskiej,
- prowadzenie prac usprawniających działalność Biblioteki Głównej,
- wymiana informacji z bibliotekami i instytucjami naukowymi w kraju,
- działalność dydaktyczna Biblioteki Głównej,
- działalność promocyjna.

W dniu 21 lutego br. odbyło się w Bibliotece Głównej spotkanie z przedstawicielami firmy Lange & Springer, panami Udo Zimmermannem (dyrektor firmy), Jurgenem Bossem (kierownik Działu Sprzedaży) oraz dr Piotrem Szkutnikiem (przedstawiciel firmy w Polsce). W spotkaniu ze strony Biblioteki Głównej uczestniczyli: dyrektor mgr Elżbieta Dudzińska, zastępca dyrektora mgr Anna Wojciechowska, kierownik Ośrodka Informacji Naukowej mgr Anna Tonakiewicz, kierownik Oddziału Czasopism mgr Sławomir Połotnicki oraz mgr Alicja Cisak.

Omówiono możliwości zakupu książek oraz przedstawiono nowe możliwości w zakresie prenumeraty i zakupu czasopism elektronicznych oraz baz na CD-ROM-ach udostępnianych w Internecie.

Dyrektor firmy Lange & Springer przedstawił Dyrekcji Biblioteki Głównej ofertę związaną z prenumeratą czasopism (duże rabaty, niskie opłaty celne) - w tradycyjnej papierowej wersji - z dziedziny nauk matematyczno-przyrodniczych.

W ramach promocji firma udostępni Bibliotece Głównej sześć baz na CD-ROM-ach na okres trzech miesięcy, natomiast mgr Elżbieta Dudzińska

zapropowała zorganizowanie spotkania promocyjnego firmy z kierownikami bibliotek wydziałowych i instytutowych Politechniki Warszawskiej, które odbędzie się około 15 kwietnia br. w Czytelni Ośrodka Informacji Naukowej Biblioteki Głównej.

W wyniku konkursu zorganizowanego przez Pana Prodziekana Wydziału Inżynierii Lądowej PW dr hab. Grzegorza Jemielitę przy współudziale dyrektora Biblioteki Głównej PW mgr Elżbiety Dudzińskiej na objęcie stanowiska kierownika tworzonej na tym Wydziale biblioteki wydziałowej, na stanowisko to została zakwalifikowana Pani mgr Ewa Przywóska z Ośrodka Informacji Naukowej Biblioteki Głównej.

Biblioteka Główna i Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej informuje, że podobnie jak w latach ubiegłych planuje zorganizowanie w 1996 r. (maj/czerwiec) pięciodniowego kursu szkoleniowego poświęconego mikrokomputerowym systemom bibliotecznym-informacyjnym. Program kursu obejmuje m.in.:

- * komputerowy system biblioteczny APIN (gromadzenie i oprcowanie książek; akcesja, kontrola prenumeraty i katalogowanie czasopism; udostępnianie zbiorów, katalog on-line);
- * sieciowy system wyszukiwania z baz danych na dyskach optycznych (CD-ROM-y);
- * system ewidencji dorobku naukowego DONA;
- * wyszukiwanie informacji w sieciach komputerowych (lokalna sieć komputerowa w bibliotece, akademicka sieć komputerowa);
- * Internet - wykorzystanie serwisów: telnet, gopher, WWW, WAIS);
- * wyszukiwanie on-line z zagranicznych serwisów DIALOG, STN i ECHO;
- * kierunki rozwoju systemów bibliotecznych i informacyjnych.

Odpłatność za szkolenie wynosi 200 zł (2 000 000 starych zł) od osoby.

Uczestnicy we własnym zakresie pokrywają koszty noclegów, wyżywienia oraz podróży.

Zgłoszenia uczestnictwa należy nadesłać najpóźniej do dnia 15 marca 1996 r.

Dane organizatora kursu: Biblioteka Główna i Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej Politechniki Wrocławskiej, Wybrzeże St. Wyspiańskiego 27, 50-370 Wrocław, telefax 0048-71-211960, E-mail bg@bg.pwr.wroc.pl., telefony: 0048-71-212707, 0048-71-202305, 0048-71-202306, 0048-71-203360.

Wraz z rozwojem automatyzacji bibliotek, a w szczególności automatyzacji katalogów, wzrasta zainteresowanie kartotekami wzorcowymi, których rola w sprawnym funkcjonowaniu zautomatyzowanych systemów jest bardzo ważna. Znaczenie tych kartotek zostało wykazane i przedstawione w artykułach umieszczonych w nr 3/4 "Przeglądu Bibliotecznego" z 1994 r. Na zainteresowanie zasługują następujące artykuły:

- * Maria Lenartowicz: Hasła wzorcowe opisu bibliograficznego,
- * Alina Grochowska: Zalecenia i wytyczne międzynarodowe dotyczące kartotek autorytatywnych,
- * Anna Paluszkiewicz: Obsługa języka haseł przedmiotowych przez format USMARC i oprogramowanie VTLS,
- * Mirosław Górny: Metody kontroli haseł w katalogach bibliotecznych,
- * Katarzyna Materska: Heurystyka informacyjna.

Pracownikom systemu biblioteczno-informacyjnego proponujemy zainteresowanie się książką dr inż. Grzegorza Płoszajskiego "Elementy informatyki: użytkowanie komputera". Książka została wydana przez Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne. Jest to doskonała pomoc dla wszystkich użytkowników komputerów, zwłaszcza w początkowym okresie pracy z komputerem. W szczególności zwracamy uwagę na następujące rozdziały książki: Budowa i działanie komputera; System operacyjny DOS - pierwsze kroki; Komunikacja z komputerem - uzupełnienie; Edytory tekstów; Arkusze kalkulacyjne; Bazy danych; Różne programy użytkowe.
